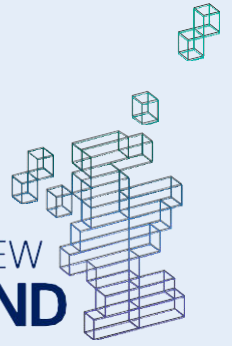

Kuriame naująją Škotiją Nepriklausoma Škotija Europos Sąjungoje

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Santrauka

Prisijungimas prie Europos Sąjungos kaip nepriklausomai valstybei suteikia Škotijai galimybę susigrąžinti tai, kas buvo prarasta dėl Brexito ir ko negali užtikrinti decentralizacija. Pirmą kartą Škotija sės prie derybų stalo ir tiesiogiai gins Škotijos interesus Europos Sąjungoje Nepriklausoma Škotija teigiamai prisidėtų prie Europos Sąjungos ir šalių narių.

Faktai, kuriais remiantis parengta ši santrauka ir nuorodos į šaltinius pateikiami visame tekste.

Škotija Jungtinėje Karalystėje ir Europos Sąjungoje

Istorinė Škotijos tauta politinę sąjungą su Anglija savanoriškai sudarė 1707 metais. Šioje sąjungoje Škotija visada liko ištikima savo savitoms nacionalinėms institucijoms ir sistemoms.

Jungtinės Karalystės parlamentui tenka makroekonominės politikos, užsienio politikos ir gynybos kontrolė, taip pat dauguma įgaliojimų socialinės apsaugos ir apmokestinimo srityse.

Decentralizacija ir Škotijos parlamento atkūrimas atskleidė Škotijos savivaldos privalumus. 2014 m. Škotijos gyventojai referendume pareiškė savo valią tapti ar netapti nepriklausoma valstybe. Tai įvyko po akcijos, kuria nepriklausomybės priešinkai prisiėmė įsipareigojimą, kad balsavimas prieš yra vienintelis būdas užtikrinti Škotijai vietą Europos Sąjungoje.

Škotija pritaria Europos Sąjungos pamatiniams principams ir pagrindinėms vertybėms, pagrįstoms žmogaus orumu, lygybe, teisine valstybe, laisve, demokratija ir žmogaus teisėmis. Tą patvirtino Škotijos gyventojai, 2016 m. ryžtingai balsuodami už pasilikimą Europos Sąjungoje.

Brexitas paskatino atnaujinti diskusijas dėl to, ar Škotijai geriau būti nepriklausomai ir kaip savarankiškai valstybei narei Europos Sąjungos gretose.

Dokumente pateikiami faktai, kad dėl Vestminsterio vyriausybės sprendimo siekti kietojo Brexito Škotija pralaimėjo ekonominiu, socialiniu ir kultūriniu požiūriu. Vestminsterio požiūris į derybas sukėlė nereikalingą trintį su Europos Sąjunga ir nepaisė Škotijos žmonių nuomonės bei interesų.

Škotija buvo pašalinta iš bendrosios rinkos ir Europos Sąjungos itin palankių prekybos santykių tinklo visame pasaulyje. Škotijos gyventojai neteko teisės gyventi, dirbti ir studijuoti visoje Europos Sąjungoje.

Dėl to Škotijos padėtis tapo unikali – savanoriškos tautų sąjungos šalis pašalinama iš Europos Sąjungos ir jos bendrosios rinkos prieš daugumos gyventojų valią.

Narystė Europos Sąjungoje būtų labai naudinga Škotijai

Faktai rodo, kad narystė Europos Sąjungoje galėtų duoti ekonominę, visuomeninę ir kultūrinę naudą. Tai:

- reikštų, kad Škotija yra didžiausios pasaulyje bendrosios rinkos dalis, kurioje gali laisvai judėti prekės, paslaugos, kapitalas ir žmonės. Ši rinka yra septynis kartus didesnė už Jungtinės Karalystės rinką, todėl Škotijos įmonės galėtų laisvai prekiauti su daugiau įmonių ir parduoti prekes daugiau klientų
- suteiktų Škotijos žmonėms daugiau ir geresnių galimybių mokytis ir dirbti. Mes galėtume pritraukti ir išlaikyti žmones iš visos Europos Sąjungos, sustiprindami savo įmones, pasaulyje pirmaujančius universitetus ir viešąsias paslaugas
- sukurtų galimybes puoselėti kultūrinius mainus ir plėtoti mokslinių tyrimų partnerystę, užtikrinant mūsų piliečių gerovę ir klestėjimą.
- padėtų Škotijai tapti pasaulinio masto organizacijos centru. Mes kartu su partneriais kurtume ES politiką ir bendradarbiautume sprendžiant pasaulines problemas, pavyzdžiui, klimato kaitos.
- vėl suteiktų Škotijai prieigą prie ES teisėsaugos priemonių, padedančių kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir grėsmėmis.

Kaip Europos Sąjungos narė, nepriklausoma Škotija būtų tiesiogiai atstovaujama Europos Sąjungos institucijose. Tai leistų Škotijai demokratiškai ir skaidriai prisidėti prie kolektyvinių sprendimų, išreiškiančių Škotijos prioritetus.

Dokumente vardijami šie ir daugelis kitų narystės Europos Sąjungoje privalumų.

Kaip valstybė narė, Škotija turi daug ką pasiūlyti Europos Sąjungai

Kaip Europos Sąjunga yra naudinga Škotijai, taip ir Škotija, kaip valstybė narė, gali daug kuo prisidėti prie Europos Sąjungos. Pavyzdžiui:

- Škotija yra stipri atsinaujinančių energijos šaltinių, tyrimų, plėtros ir inovacijų srityse, todėl galėtų padėti Europos Sąjungai plėtoti ateities technologijas ir dalyvauti perėjime prie šiltnamio efekto dujų neišskiriančios ekonomikos
- Škotijos pasaulinio lygio koledžai ir universitetai vėl priimtų „Erasmus+“ studentus iš Europos Sąjungos šalių.
- spalvinga Škotijos kultūra svariai prisidėtų prie dinamiškos ir į ateitį orientuotos Europos Sąjungos kūrimo.

Nepriklausoma Škotija galėtų prisidėti prie Europos Sąjungos vertybių puoselėjimo.

Škotijos vyriausybė yra pasiryžusi prisidėti prie bendros Europos Sąjungos darbotvarkės, kuria siekiama socialinio teisingumo ir skaidresnės bei ekologiškesnės visuomenės.

Nepriklausomybė yra vienintelis realus kelias tapti ES nare

Nepriklausomos Škotijos narystė Europos Sąjungoje nepakenktų vertingiems santykiams, kuriuos palaikome ir toliau palaikysime su Jungtine Karalyste. Nepriklausomos Škotijos, kaip ES narės, prekybinius santykius su likusia Jungtinės Karalystės dalimi reglamentuotų bet kokio tuo metu galiojantys Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės prekybos susitarimai. Kitos Jungtinės Karalystės ir Airijos tautos liktų artimais ir vertingais Škotijos draugais.

Dokumente išdėstytas stojimo į Europos Sąjungą procesas. Tai rodo, kad Škotija jau turi žinių ir tinklų, kurie gali prisidėti prie sėkmingos narystės Europos Sąjungoje. Škotijos įstatymai jau dabar yra labai suderinti su ES įstatymais. Todėl dabartinė Škotijos vyriausybė yra įsitikinusi, kad Škotija galėtų sklandžiai ir greitai įvykdyti stojimo reikalavimus.

Škotijos vyriausybė siūlo, kad nepriklausoma Škotija turėtų vėl kuo greičiau kreiptis dėl grįžimo į Europos Sąjungą.

Škotijos padėtis taptų beprecedentė. Jokia valstybė nebuvo pašalinta iš Europos Sąjungos ir jos bendrosios rinkos prieš savo valią. Ir jokia šalis dar nesikreipė su prašymu vėl tapti Europos Sąjungos nare.

Dauguma Škotijos žmonių, Škotijos parlamentas ir vyriausybė niekada nenorėjo išstoti iš Europos Sąjungos. Narystė Europos Sąjungoje yra esminė Škotijos ateities ekonominės ir socialinės sėkmės prielaida. Nepriklausomybė yra vienintelis realus būdas tai pasiekti.

© Škotijos vyriausybė 2023

Paskelbė Škotijos vyriausybė, 2023 m. lapkritis

Škotijos vyriausybei parengė „APS Group Scotland“, 21 Tennant Street, Edinburgas EH6 5NA PPDAS1341862 (11/23)